



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus  
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum  
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:  
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

**Calepino, Ambrogio**

**[Wien], 1512**

**VD16 VD16 C 227**

O Ante B

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

balnea. sul. Capitolinus. Opera Bozidiani rome nulla extat pter quedā nymphaea z balneas Joseph scribit herodē apud Bcalonā pstituisse Nymphaea id est lacus z balneas.

Nylus z Nylia nota propria sunt. Virgi. Nylus z Eularius. Ydcm: Soplo nyla datur.

Nyla etiā vrbis arabie apud quam vt Diodo. ait: Bacchus educatus a nymphis fuit. Unde z Nylseus dicitur est/ac cognominatus dionysius a ioue. s. z nyla nomen accipiens. Nyla etiā non tam mons q̄ cuius in in dia est a libero patre: vt refert Stra. condita carminibus poetarū celebratissima: sita sub radicib⁹ montis que Heron incolē appellat. Propter. Indica nylseis arma fugata choris. Alia est Nyla in boetia apud homerū. Apd Pli. in Laria. Apud Stra bonem vicus in helicone vbi simili modo colit bacchus. Apud Pro. in Bonia aclycia. Apud Stephanum in thracia. Vultū tñ nylse arū. declinant.

Nylsa per gemmā si repagulum vnde curiores mouetur a nyllo: quoniā equi calcaribus videntur. Significat etiā metam ad p̄uocō inclino: q̄ cum metam ante gerint inclinentur.

Nylstrus pen. cor. insula in qua est vrbis eiusdem nominis. Idome. Qui nylstrō habet cellam/ carpathonē calonē.



**Varijs modis po**

scum inuenit. Nam nomē est vocalis. Aliqñ aduerbiū vocādi. Virgil. Regina nouā cui cōdere Iupiter vrbem. Aliquādo admirādi. Iuue. Qualis facies z quali digna tabella. Aliquādo indignādi. Luce. in ca. tū. Tēpora/ o mores/ o paterni generis oblitē materni vix memor. Aliqñ optati aduētus: aut repente percussī. Terē. Saluē/ opāppibile. Virgi. Adis o placidulq̄ veni. Inuenit qñq̄ iūctū cum si. Persius. O si sub rastro crepet argenti mibi seria dextro. Quāq̄ cū vitinā. Quid. O vitinā tunc cū lacedemona classe petebat. Interdum est interiectio dolētis. Luce. O me miserū/ o infelicē. Exprimunt non nunq̄ exultātis affectū. Virgil. O mibi sola mei sup̄ astyanactis imago. Et O felix si te tua roma videret. Tacet qñq̄. o cum actō iungit. Nam z nō r̄uo catiuo legitur: vt apud Pli. iuniorē. Dominē te patientē ac ponē vurrū ac pene crudelē. Et sicut docet. Do. maioris stuporis est hoc modo pronunciatum: Et qñq̄ melius sonat. Teren. in Lu. Dominē perdi tum miserūq̄ z illū sacrilegū.

**O Ante A**

Oataricha/ dicitur mugilū oua sale cōdita ὄου εἶν οὐν interposita u euphoniē causa ὄουχορ. salum dicit ὄουχορ seruo cōditio sicut egyptū cadauera aromatibus/ q̄ anteq̄ ad mensam apponebant lique facio/ sicco. Suid. σε. μαίρει δε και το ἔνραιρει και οιορεισ γαρρη εἰχορ/ ἴεσ θαί λευεσαι και ἴαριχηρα ἴαυ του ἴαρι χοσ ουλεσρωσ ωσ ὄουχορ φανσ βαίρα χοισσῆι δεκρεασ αλσι/ πεπασ μερω παρα το εἰσ γαρρη εἰχορ/ ἴεσ θαί.

Oarus/ ciuitas crete ab oaro a callidis nymphae Noidis filio: vsa s̄tu loci/ q̄ crepidines greci aros vocent. Herodot⁹ quos oarus vrbē crete facit in qua Echearchus pater phronime matris bacchi regnauit qui Lyneren libi vrbem edificauit.

**O Ante B**

Ob p̄positio separari z cōponi pōt. Separata causalis cōiunctiois locū tenet. Virgi. lib. ij. Lūius ob

auspicū insautuz/ moresq̄ sinistros. Apud veteres etiā p ad ponebat. Enni. Pendet ob romā noua legiones ducere. Luce. Papiro peto. In eo igit cōiunctio Cicero ille que spectabant: cuius ob os grati ora aduertebant sua. Sic dicebant: Obire pro adire: ob moueo pro ad moueo: obiacē pro adiacent z cōplura hoc genus. Lōposita quādoq̄ significat cōtra: vt oppugno/ obuiō. Quāq̄ circa: vt Obambulo/ obfudo. Quādoq̄ sup̄ siue corā/ siue obuiā: vt obuenio. Quāq̄ ad: vt obeo. Dicimus enim: Ille obiuit mortem: hoc est iuit ad mortē. Lōponit autē cū a: vt obaudio. L. vt occubo. d. vt obduco. e. vt obeco. f. vt obfero. g. vt obgāno. h. vt obberbefco. i. vt obuiō. l. vt oblitro. m. vt obmutesco. n. vt obnitor. p. vt oppugno. q. vt obquifico. r. vt obuio. s. vt obsto. t. vt obtrineo. v. vt obumbro. Sed quonīs vocalibus iungit vel d. l. n. r. seruatur b integra. Cū emutatur b in c̄q̄ terq̄ in obeco obfudo z obfudo: in quibus duobus vltimis b seruat: z additur post b. Cū aliis litteris mutatur b in sequētē litterā: nisi in bis q̄ modo excipiā. In f mutatur: vt offēdo. Offella vbi causa metri adicit b cum tamē in offa in f mutet In m: vt obmittō: nisi apud poetās: vbi o breuiat z b adicitur. In obmutesco b seruandū puto/ sed non pferendum. Quis mutari in m debere videatur: vt de omnino. Vbi. sentire videt. In p. oppono. In oportet tamen neg b neg p̄sicut in opportunus geminatus. In operio similiter in adoperio z cooperio in quibus b adicit. In q̄ do adici puto b: vt obquifico. In t varie sentit: sed per hylus ea scribit: vt obtrineo. In obstrudo do addit s̄p̄positioni: sicut in obfudo. Et aliud est Obtrudo/ aliud obstrudo.

Obacero as. pe. cor. Tūde in dictioe Acero. Oberratus cum e diph. dicit miles seu quis alius: q̄ pre dato iam obligatus est: quasi ere alieno astric⁹ z de bitor: ad aliqd̄ opandū. L. gar. lib. i. com. Obes obgratos: quozū magnū numerū habebat eodē condurit. Tar. Res maioris: vt vindexas z significia admittuntur hi quos obgratos nostri vocitarunt.

Obambulo/ aduersus alios ambulo: vel ambulāti me oppono/ siue circūco/ aut obuiā eo. Plau. in ca. Itēz alii parasti frustra obambulant in foro. Virg. li. ii. geoz. datiuo iunxit. Non lupus explozat ouilia circū nec gregibus nocturnus obambulat: quod Ser. ex/ ponit. insidiatur: Sed figurate dictum puto: vt Itē clamor/ celo. Aliquando obambulare accipitur pro vna iunctimq̄ ambulare. Sue. in Liber. Et secretū perenti nō nisi adhibito dulo filio dedit: detramq̄ obambulant veluti incumbens quoad perageretur sermo cōtinuit. Quidius de polyphemio dixit. Nocturnus obambulat pro eo q̄ est vltro/ citroq̄ ambulando discursat.

Obaresco/ circū quāq̄ arefco. Obaudio/ auditū postergo. Et in eadē cōpositione aut mutat in e. z dicimus Obedio: z sic cōtrarie significatiōis quasi dicto obediens sum. Inuenitur obedi re dici de turpi obsequio. Luce. Dum autē ipse dede cori ac turpitudini obediuit: nō mō imperator oino habendus non erit. Ponitur interdū obaudire p̄ audire seu obedire. Aug. li. xvii. de ciui. dei. Pro eo q̄ obaudiuit Abraā pater tuus vocē meā z custodiuit p̄cepta mea. Vbi datio iunxit. Et p̄cepta vtiq̄ ob audire cupiētis. η ελλερρορ ἴαχαωβα πλνθο ησ μεροσ οη η ην ἴρρη πειρειν ερ συμπεσο ἰοεεε Διδοτο.

Obba poculi genus dicta q̄ ob bibere sic facta. Obeco as. non plus significat q̄ ceco: in quo b remanet cōtra alioz regulā. Col. lib. iiii. Velut ignozātie tenebris obecata luce veritatis caruit. Idem lib. ii. Vbi solutus est humus alique sunt patres: quēdā

etiam obceant ita vt in eas ora hiantiu fossarum co  
 peant: id est deluper regantur.  
**Obdo** is. ex ob et do significat oppono siue appono.  
 Et pro claudo poni consuevit. Teren. in Lu. Pessu/  
 lum ostio obdo.  
**Obduro** as. pe. pro. duru facio. Hieron. contra Rus.  
 Usq; adeo ne obdurasti frontem vt in mendacio po  
 nas spem tuam?  
**Obdureo** es. rui. a quo obdureo/durus fio. Luce. cor  
 nifi. Equidez sic iam obdurui vt ludos cesaris nostri  
 equissimo aio videret: qd est quasi calli facti.  
**Obdulcesco** is. circū dulcis fio. Bu. li. vii. con. Nam si  
 primo sanctis tuis literis formatus et in earum fami  
 liaritate obdulcescisti mibi: postea in illa volumia in  
 cidistem: foras se abrupistit me ab solidamento pie  
 tatis.  
**Obduco** is. peñ. pro. superduco /tego. Hiero. in Bñ.  
 Cūq; obduro nubibus celi. Virg. Et cinis obdu  
 cre celabar lumina prunę. Aliqñ ponitur p detego/  
 aperio. Lucil. Vos interea lumen auferte atq; aulā  
 obducite. Aliquando pro circūduco siue cōtraduco.  
 Plau. in Pseu. Si hos expugno facile ego hęc rem  
 meis ciuibus faciā: post ad oppidū hoc ver<sup>o</sup> continuo  
 meā exercitū protinus obducā. Aliqñ pro facio/con  
 trabo. Pl. Jam callum obduerat.  
**Obedio** is. pe. cor. cōsumo: quasi circūdo: a quo  
**Obelus** a. um. pro. gracili et epili et circūroso/macilen/  
 toq;. Mēuius: Loxpote pectoręq; vndiq; obelo tar  
 di ingenio senis. Aliquando significat comedo. An  
 de Obelus p vberi et crasso: vt sit obelus: quasi ob  
 edendū factus. Vir. li. iii. geor. Argutūq; caput bre/  
 uis alius obescas terga. Hiero. Vin<sup>o</sup> solertes sunt  
 quibus obessimus veter est. Obestas/pinguedo.  
 Pl. In magna obestitate.  
**Obedio** dis. iiii. itum. Obtempero. Vide in dictione  
 obaudio.  
**Obelus** pe. pro. latine dicit veru: a cuius similitudine  
 virgula quedā inter puncta etiā veru dicitur iacens  
 sic. bac vsi sunt ecclesiastici interpretes qua denota  
 tur aliquid additū in translatione quod in protypis  
 non habet. Hiero. ad pauli. Eugenius studiū me p  
 uocauit qui editioni antiq; translationem theodo  
 tionis admiscuit asterisco et obelo opus omne distin  
 guens. Sic dicitur q obelo: id est veru sit similis: vt  
 q; tanq; veru superflua iugular et cōfundit. Suidas.  
 obelos η σουβλα ξεροφωρ επολαξεν. ερλωρ  
 βουρορα τισ οβελισκω λιαμπερεσ τωρ μν/  
 ρωρ τωρ ευγολατω και παρομιλια το θερωρ  
 τωρ οβελου επι τωρ τα χειρορα αφι τωρ ηρεπ/  
 τωρωρ αιρου μερωρ.  
**Obeliscus** dimi. ab obel<sup>o</sup> magis noie q; re dū magne  
 res obelisci dicantur. Est autē lapis asperimus in fi  
 gura mete cuiusdā sensim a proceritate in excelsum  
 confurgens paulū gracilicēs specie quadrata in ver  
 ticem pro ductus angustum manu leuigat<sup>o</sup> artificiaz:  
 qui multi romę fuisse referuntur. Et sunt pyramidib<sup>o</sup>  
 longe minores solis numini sacrati: propter qd ad ra  
 diozum similitudinem fiebant.  
**Obeliscolychnion** instrumentū militare: ab vsu gemino  
 scy veruaculi et lucernę dicitur.  
**Ob eo** is. iiii. vel obii itum. Est autē obire adire. Nam  
 ob pro ad qñq; ponit. Unde obire/mortez est ire ad  
 mortē. Plau. in aul. Vbi quis obit mortē q mibi au  
 rum credidit. Similiter obire diem dicimus pro eo  
 quod est mori: quasi ire ad diem fati. Ser. Sulp. Li  
 ceroni: Nunciatum est mibi inarcellā diem suū obit  
 se. Et obire vadimonū est ire ad vadimonū. Sic di  
 citur obire rus: pro ire ad rus. Luce. Dartio: Tu  
 modo istam imbecillitatem valitudinis tuę sustenta  
 et tuere: vt nostras villas obire et necū simul lectica

la concurrere possis. Aliquādo significat presto esse.  
 Sue. in Lela. Tanuisius adūcit Lrasium diem cedi  
 distinatū non obisse. Aliquādo exequi: vt Ob eo le/  
 gationē: id est exequor munus siue officū legationis.  
 Ob eo prouincia: exequor officū prouinciale. Ob eo  
 vitam/perficio vitam. L iiii. lib. i. Eū iura redditurū  
 obiturūq; alia regl munia esse. Nonit quādoq; sine  
 accusatio et significat morio: Iuena. Dagnus et  
 uis obit et formidatus orthoni. Et obire est circuire.  
 Virg. Dagnas obcuntia terras. L iiii. lib. i. Tum  
 sacerdotibus creandis animū adiecit: qñ ipse pluri  
 ma sacra obibat: id est circūibat visitando. Itē obi  
 re obuiā se prebere. Terē. in ecy. Adeo tuā antiqūā  
 venustatem obtines vt voluptati obitus/sermo/ad  
 uentus tuus quocunq; adueneris semper fiet. Do.  
 Obitus/occurfus.  
**Obequito** circūeqto. L iiii. lib. ii. Genēs hostis ethi  
 sciq; eo magna propere agere lacessere ad pugnā pū  
 mo obequitādo caltris prouocandoq;. **Ob**  
**berro** as. circūerro. Persius per translationem pro  
 circūuolo posuit cum dixit: Diues arat curib<sup>o</sup> quātū  
 non miluus oberrat.  
**Obesco** as. ab eica cōpositionē habere conuenit quasi  
 eica sarco. Col. lib. ii. Nonnulli tribus aque partib<sup>o</sup>  
 vnam boni vini miscēt/madefactoq; triticeo pane/  
 obescat autem que prima luna quoniā id quoq; custo  
 diendum est saginari cepta vigesima perq;litat. Ine  
 sco idem sermo significat: sed per translationē ponit  
 pro decipio. Teren. in adel. Melcis inescare homi  
 nes. Do. Metaphora ab aucupibus qui auidus ca  
 piendis effundunt cibum.  
**Obex** generis masculini vel feminini/ab obijcio signi  
 ficat cuiuscūq; rei obiectionē siue obstaculū. Vir. li.  
 i. Ecce maris magna claudit nos obice pōtus. Die  
 ro. Sagitta que contento neruo dirigit/difficile vta  
 tur: ante enim cum ad quem iacta est/peruenit q; obi  
 ce clypei frustratur. Unde et pessulum seramę ostio  
 rum obices appellamus.  
**Obherbesco** is. ex ob et herbesco. Herbescere vero est  
 herba fieri. Luce. in Lato. Et elicit herbescentē ex eo  
 viriditate que nixis fibris stirpū sensim adolescit. Fe  
 lius. Obherbescere/herbā in crescere.  
**Obiaceo** es. peñ. cor. circū: aut cōtra siue obuiā iaceo.  
 Col. lib. ii. Sed vastos cepites cōuellit quibus obia  
 centibus impeditū aruū minus recte potest iterari.  
 L iiii. lib. ii. Cum ad alias angustias protinus perge  
 rent sectas deiectu arbor saxozūq; ingēte obiacente  
 mole inuenere viā: id est cōtraiacēte.  
**Obijcio** is. pe. cor. ante iacio/ante pono/porigo/offer  
 ro. Col. lib. vii. Tenerrimā quāq; frondē aut pampē  
 nos vitis obijci. i. boui. Plau. in cur. Flos veteris vi  
 ni meis aurib<sup>o</sup> obiectus. i. porrectus. Terē. in beau.  
 Et hanc noticiā nec opinati primus obijcere ei do  
 mi. i. efferrē vel darē. Aliqñ cōtraiacio/oppo. Ali  
 qñ infero. Plau. in am. Qui multa sbeano populo  
 acerba obiecit funera. Aliqñ repēte ostēdo. Claudi.  
 Extemplo sese medijs obiecit in armis.  
**Obiecto** as. frequēter obijcio/oppo/impuro. Lact.  
 lib. iii. Et stulticiā quā nobis isti deozū cultores obie  
 ctare nō desinunt. Interdū ponit pro expono. Vir.  
 lib. iiii. Et corpora bello obiectant.  
**Obiectus** a. um. participiū obiect<sup>o</sup> us. nomē qd signi  
 ficat oppositionem.  
**Obiectū** philozophi vsurpāt pro omni eo qd cerni po  
 test. i. quicquid oculis obijci.  
**Obitus** a. um. pe. cor. participiū. Et morte obita qñ  
 fama est volitare figuras. Eiusdē significatiōis cum  
 obeo is. Obitus tus. nomē qd modo mortis execu  
 tionem significat. Luce. Luz de obitu fratris lfas ac  
 cepit. Do occasum. Vir. li. i. ge. Nec frustra signo

rum obit? speculatur? et or? De adultu: Turpi-  
 Et quis est q̄ interrūpit sermonē meū obitu suo.  
 Obiter pe. cor. ex ob circū et iter cōpositū aduerbiū s̄/  
 gnificat incidenter: hoc est iter cōpositū quasi in iti-  
 nere occurrens: aut quasi per iter et in transitu. Plī.  
 in plogo. Et obiter caueā istos homeromaltigas.  
 Et lib. xviii. Dator pars italie ruidō vitur pilo: ro-  
 tis etiā quas aqua verter obiter et molar. Idem li. xi.  
 Cuius angustie nō sinūt vagari in certā aciem: et ve-  
 luti canali dirigunt obiter: incidentia facile decli-  
 nant. Juue. Atq; obiter leget aut scribet: vel dormi-  
 et inuas: id est interim: Sunt qui exponāt obiter pre-  
 cise tali causa.  
 Obiurgo as. valde arguo/reprehendo vel contra ali-  
 quem clamo. Teren. in an. Nam si obiurges illū vi-  
 tē qui auxiliū attulit quid illi facies qui dederit dam-  
 num aut malum?  
 Obiuro as. pe. pro. iurando/stringo. Licet. pro. Celio  
 Fuit in hac causa pristinā quidā patris centio: magi-  
 ster obiuravit D. Celium sicut neminē vnq; parens.  
 Oblecto as. et oblecto: aris. vide in dictione delecto.  
 Oblido is. pe. p. ex ob et lido seu lēdo significat circūz  
 circa vsq; ad mortē pcutio/suffoco/neco. Lactā. lib.  
 vj. Ne illud quidē concedi aliquis existimet vt recen-  
 tes natos liceat oblidere que vel maxima est impie-  
 tas. Ad vitā em̄ deus inspirauit aias nō ad mortem.  
 Col. lib. viij. Nec angustie fēsus oblidant.  
 Obligo as. pe. cor. circūligo. Idem li. xviii. Et admis-  
 sarū dexter vel etiā sinister vinculo testiculus oblige-  
 cur Lurcius. Ne obligato quidē vulnere haud segni-  
 us destinata erequitur. Per translationē obligare est  
 deumcere seu debere. Licet. Au. Trebiano Dolobel  
 lam antea tantūmodo diligebā: obligatus nihil erā.  
 Differunt tantum fm̄ Asco. Obligatus et districtus:  
 quoniam obligatus in bonis et in vinculis dicitur. Di-  
 strictus sine vinculis.  
 Oblimo as. pe. pro. ex ob et limus cōponi videt: quasi  
 circūlimo/siue suplimo/repleo. Licet. lib. iij. de natu-  
 ra deorū Nilus egyptū irrigat et cum tota estate ob-  
 ruta oppletaq; tenuerit tū recedit mollitōsq; et obli-  
 matos agros ad serendū relinquit Virgi. lib. iij. ge.  
 Et sulcos oblimet inertes. Per translationē Claud.  
 lib. iij. pro obcecare et quasi limo meatus claudere vel  
 inquinare possunt. Sed q̄ diffusor: honesti lupus et  
 humanas oblimat corpore mentes. Est et oblimo: a  
 limo as. cōpositū. Doia. in Ser. Rem patris ob-  
 limare malū est vbiq;.  
 Oblino is. pe. cor. circūfēdo. Lactā. lib. iij. Luto se ob-  
 liuunt q̄ deos. i. terrā lutāq; venerant. Salu. in Jug.  
 Simul gladiū sanguine oblitū ostentans.  
 Oblittero as. oblitare facio/casso/deleo vel in obliuio-  
 nem duco: et quasi e litteraz monumentis deleo. Licet.  
 ad Senatū Publice in me beneficiū memoria puata  
 offensionē obliterauit. Lactan. lib. vj. Ergo idē dñs  
 ac patēs indulgētissimū remissuz se penitētibz pctā  
 pmitte et obliteraturū oēs iniquitates eius qui iu-  
 sticiā denuo cepit operari. Fit autē oblitero vt q̄  
 dam putat a litus q̄ ibi notata a fluctibus equari et  
 tolli soleant. Alij ab obliuione. i. a supino et oblitum:  
 vel dici potest ab obliuo: sicut a limo littero.  
 Obliscor cōpositū videt ab obliuo: quia vō accentu  
 differre potest esse simplex dictione. Et est verbū depo-  
 nens quibus aliquādo passiuē sumatur. Virgi. Nunc  
 oblita mihi tot carmina. Et construitur modo cum  
 accusatiuo. Lactā. lib. vj. Spero inquit te Cesar qui  
 oblitisci soles nihil nisi iniurias: vō euz genitiuo.  
 Diero. ad Aug. Vene epistole tue vel eius qui tuo  
 noie scripserat oblitisci sumus.  
 Oblitus a. um. pe. p. participiū ab oblitiscor: vt Nūc  
 oblita mihi tot carmina. Oblitus vō pe. cor. ab obli-

no est: quasi circūlitus et circūfēdatus. Tibul. Oblis-  
 tus et multo feriet pede rulticus quas.  
 Oblitiū idē qd obliuio. Doia. in Ser. Ducere sollicita  
 te iucunda obliuia vite.  
 Oblitosus dicit is qui cito oblitiscit.  
 Obloquo: penul. cor. cōtra loquor: vel in cōtrariū lo-  
 quor. Lini. Motatos quoq; que ferocissime oblocu-  
 ti erāt: singulos manu corripuit. Ponit etiā p male-  
 dico. Unde oblocutores maledici detractores.  
 Obnitor pe. pro. cōtra nitor. Vide in dictione Nitōz.  
 Obnoxius ex ob et noxius cōponit. Noxius autē a no-  
 ria: aut a noxa deriuat que a nox origine habuisse de-  
 bent: q̄ nox a nocēdo est: vt inquit Bar. Vel vō et  
 hec vocabula eandē sapiunt nocendi significatiōez  
 quā nox habet. Apud antiquos noxia p dāno capie-  
 batur ait Festus: apud poetas pro culpa. Noxa vō  
 pro peccato aut peccati pena que omnia cōplectitur  
 noxius. Nā qui noxi? est damnū sibi pter q̄ et aliū:  
 culpā vō sibi inferit postremoq; peccati pena. Unde  
 obnoxius. i. circūnoxius quasi noxia siue noxa circū-  
 datus: vel quasi obnoxia siue noxia notat? et p̄ne ad-  
 dicitur: propter qd vt cūq; capiat: breuiter significat  
 subiectus vel obligatus q̄ alterū ab altero depēdet.  
 Qui em̄ est subiectus alicui etiā illi quodā modo est  
 obligatus. Proprie tamē vt inquit Festus is est qui  
 p̄ne obligat? est ob delictū: vt puta: si quis moribus  
 obnoxius ob nimia cū in p̄teritū: aut si mulier ob-  
 stupri cum aliquo viro s̄uetudinē illi obnoxia sit: vt  
 apud Sal. Eratq; et cum saluia nobili muliere vet-  
 consuetudo: cui cum minus gratus esset: quia p̄ne no-  
 pia minus largiri poterat: rep̄te gloriās maria mō-  
 telq; polliceri cepit et minari interdum ferro nisi sibi  
 obnoxia foret. i. mozem gereret. Improprie autē qd  
 dicit obnoxius quasi vel dāni vel culpe quicq; admi-  
 serit: vt multi sancti viri fuerūt p̄uasis hominibz ob-  
 noxi: ac si aliquid mali meruissent: cū tū innocētes es-  
 sent. Unde ad multa alia similiter trāstatū est ipsū  
 vocabulū quale est apud Col. lib. iij. Sin autē regio-  
 nes p̄dictis vites fuerint obnoxie. Et lib. v. Datura  
 rum fructū proferunt et canibus ferisq; reddidit obno-  
 xium. Ecce hec nihil deliquerūt: sed tamē quasi deliq-  
 rint obnoxia dicitur q̄ illis vitiis obiecte sint: hic q̄  
 maturus fructus prostratus et obiectus canibus et fe-  
 ris est. Quinetiam ad eos qui beneficijs deuicti sunt  
 transfertur quasi damnū beneficijs eorū aliq; ex hoc  
 intulerint: qd tamē p̄ter qd illatum fuit siue culpe: si-  
 ue gratie: siue liberalitatis causa. Diero. in plogo. li.  
 Salomons. Quasi aut equū sit me vobis esurientibz  
 bus alijs laborare: aut in ratioe dati et accepti cuiq;  
 iter vos obnoxius sim. i. debito: seu deuict? obliga-  
 tus ve. Plau. in cap. Obnoxii ambo vobis sumus. p-  
 pter hāc rem cum que volumus nos copia ea faciat  
 nos cōpotes. Unde apud Lini. Obnoxie dicere sen-  
 tentiā/accepit pro seruilitate. Interdū obnoxius po-  
 nitur p noxiō. Et sic obnoxius et innoxius sunt p̄tra-  
 ria. Ennius: Sed virū vera virtute viuere aiāt ad-  
 fecit fortiter: eūq; innoxii vocare aduersus aduerfa-  
 rios ea libertas est qd peccus puz et firmū gestit atq;  
 res obnoxie nocte in obfura latet. Interdū p obfura  
 ro. Nox em̄ pro obfura latet. Plau. Nūc hē-  
 cle perij plane nō obnoxie.  
 Obnubo is. pe. pro. Vide in dictione Nubo.  
 Obolus pen. cor. genus ponderis qd fer silicas conti-  
 net. Teren. in an. Obolo emptos. Suid. οβολος  
 οτοκος ειδος πομισματος οβολος δε πα-  
 ρα αθηναϊσος εε εστι χαλκωρο δε χαλκοισ  
 λεπτω επιταο δε σαλαςου του αρυριου  
 τουουου ηεσσαρα και πομισματος η και εστι η  
 δε μρα εε ηκοσος εστι του σαλαςου του χρω-  
 σιου εε απλασος εε η

**O**borio/annasco/subnasco:ve. Livi. li. j. Aduentu suo rii lachryme oborte. Hiero. Sic qd oborta p̄ctio q̄ frangeret panē pene die durit in vespera.

**O**brepo is. pe. pro. latēter & tacite aduenio/ sciat & sur repo. Tractū ab animalib⁹ pedibus carentibus que gressu tacito gradiuntur. Zune. Per translationem. Obrept nō intellecta senect⁹. Est & obupio. de quo in dictione Rario.

**O**brugē es. pe. cor. Aide in dictione Rigeo.

**O**brodo is. pe. pro. circūrodo. Plau. in am. Pregnā/ ti malū dari oportet: vt sciat qd obrodāt.

**O**brogo as. pe. cor. quasi obloquor. Felt⁹: Obrogare obloq̄ atq; alterius sermonē moleste impedire. Ob/ rogarē legem est legis prius infirmāde causa leges alia ferre. Licē. ad. Titici: Obrogare/ derogare/ ob/ rogare sine fraude sua non liceat.

**O**bruo is. serno seu circū ruo: operio. Quidi. lib. j. de rem. Obvne veritata cerealia semina terra. Transfer tur etiā ad animū. Quinti. Tot voluptatib⁹ obuere p̄t vñ dolorē. Hinc Adobvno/ sibus obvno & in terra defodio. Col. li. ij. Mā si pl⁹ q̄tuor digit⁹ adob rutū est semē er⁹ nō facile patit. Idē in eodē. Atq; ita ta cum semina & farculis adobvnt.

**O**brūq; aurū d: q̄st q̄d p̄ hoc est sincerū delicatū q̄ quod sepe igne candefactū & exultū est: vt qd in co ctione nō minuitur. Hiero. in Daniel: Ecce vir vñ vestitus lineis & renes eius accincti auro obryso: he/ braice dicitur opbir.

**O**bsaturo as. pe. cor. significat saturitatē vsq; ad fasti dium vel cōtra animū capto. Terē. in beau. Ne tu p̄ pedicē: vitā: rem video stitius obsaturabere.

**O**bscenus a. um. quidā ab obs. & canēdo cōponit. Alij ab obs & kōip̄o inquit. Unde cenū quidā dicit exi stimant. Intelligendū est ergo qd obscenus sicut duo significat: ita duplicē habet cōpositionē & duplicē or thographiā. Nam aliquādo significat obominabile auguriū: vt apud Virg. lib. j. geoz. Obscenus canes impozungas volucres: & tunc a canendo in cōtraria & mala dicitur: & sine dipb. scribit. Aliquādo dicitur qd turpe immundūq; & tunc similiter ex obs & cenum cōponitur: qd ab kōip̄o pro inquitno deducit. Et eo scz qd que multū cōmunia sunt & turpia & immūda vt plurimū sūt. Nam id proprie cōmunicat est. Et sic cum ḡ scribitur. Car. autem libro. vj. de lin. la. docet obscenū cum ḡ scribēdū ab scena deducit: ex ob & scena: quasi ad scenā: qd scenis id daret quod obse/ num foret. Distia. ab ob & kōip̄o: qd nos cenū di/ cumus ḡ interposita. Feltus: Ab oscis deriuat: quozū frequentissimus fuit vsus libidini spurcarū. Tū & d/ ba ipudētia appellat obscena. Qd si vey esset sine b & abscz dipb. obscenū scribi oporteret. Obscenū eti am q̄q; ponit pro pernicioso & vitabili. Virg. Ob/ scenamq; famē que prima pericula vito.

**O**bsceno as. significat obscenū & malum omen asfero. Plau. Sed quid illic qd exanimatus canit huc leoni da metuo qd illic obscenauit meē falsē fallacie.

**O**bscurus/ latēs absconditus & sine lumine. Virg. Vi dimus obscuris p̄mā sub mētib⁹ vberem. Tū ob/ scura oratio difficilis & cuius sentētia latet. Cōponi/ tur ex ob & cura: siue curo interposita / qd ea que ob/ scura sunt nobis curam obficiant. Unde ab obscur⁹ obscurus fit: quod significat nō curo siue supprimo: si/ cut fit in obstrudo: qd est occludo. In qua significati/ one capitur & Obscuro. Licē. pro Archia. Necq; est est dissimilādū qd obscurari nō potest: sed p̄ nobis ferendū. Si qd volumus vt obscuro magis ab ob/ scurus deriuetur/ nō p̄ctio. Teruntamē cum sit ver bum Curo. Cuius cōposita Obscuro & pro curo. non mirū videri debet: si & obscuro a curo similiter cōpo nantur: quemadmodū obstrudo a trudo: a quo etiam

obtrudo: tācti sit in alia significatiōe: & detrudo/ cō/ trudo/ intrudo/ retrudo & similia. Capitur quādoq; obscurum pro ignobili. Licē. lib. j. offi. Qui magna sibi proponit obscuris ori. Nam qui obscurus est ferme decipitur: & nō est quasi qui cum curet vel est met. Ab obscurus fit obscuritas: quod modo opaci/ tatem/ modo ignobilitatē/ modo difficultatē signifi/ cat. Licē. lib. ij. offi. Quozū autem prima etas p̄pter humilitatē & obscuritatē in hominū ignoratiōe ver/ satur. Sic obscuro as. Sal. Sed p̄ctero fortuna in omni re dñatur. Ea res cūctas ex libidine magis q̄ ex vero celebrat/ obscuratq;.

**O**bscuro as. peñ. cor. ex ob & sacro/ significat per sacra rogo: vel opem a sacris rogo/ obtestor/ de p̄cor: & q̄st sacra: vt te exorem facio. Terē. Obscuro te q̄p̄mā hoc me miserū libera metu. Ponitur etiā aliquando pro aduerbio obscradī.

**O**bscūdo as. significat felicitē/ prosperus facio: ex ob & secundo/ qd significat prosperū facio. Virg. Dū ce/ p̄s secudent. Fit autem secūdo a secundus. Secun dus s̄o a sequor. Est autem obscūdare omnia ad al terius iurum facere vel in melius p̄uere. Teren. in adel. Sed si vultis potius que vos propter adole scentiā minus videtis/ magis impense cupitis/ cōsu/ litis parum: hęc reprehēdere & corrigere me & obse/ cundare in loco. Abi Do. Nam qui reprehendit nō continuo corrigit: qui corrigit non illico obsecundat: id est lenissimū reddit nō fidelissimū. Licē. pro Pom peio: vsus est pro obsequi. Nō modo omnes inquit ciues assenserint/ locū obseperauerint: sed etiam ven ti/ tempelatēq; obsecundauerint. Inuenitur & obse cundo: deponens.

**O**bssequor. pe. cor. alterius voluntati morem gero/ infer uio. Plau. Ego sane cupio obsequi gnato.

**O**bssequium/ officium. Teren. Obssequi amicos/ veri tas odium parit.

**O**bssequela/ morigeratio. Plau. Dimnes parētes liba ne liberis suis q̄ mihi auscultabūt/ faciet obsequela.

**O**bssequosus/ qd facile obsequit. Plau. i. cap. Mā si seru⁹ me⁹ esse nullo ser⁹/ mihi obsequosus semp fuit.

**O**bssequibilis/ qd obsequit. Bel. Cognatos/ affinesq; illos ferme tam obsequibiles esse ait.

**O**bsero is. pe. cor. circū semino seu arcūplāto. Col. lib. ij. Itā p̄ceptis eozū qui vberē campū in singula iu/ gera tritici: quiq; & adoret octo modis obserere p̄e/ capiunt. Idem li. iij. Agrū anteq; vincis obseras ex/ plozato qualis saporis sit.

**O**bsero as. pe. cor. significat occludo. Terē. in eu. Tū abi atq; obsera intus.

**O**bserno as. circū oculis mētis & corporis seruo/ specul or/ custodio/ noto ne me p̄treat/ ne me decipiat. Te ren. in an. Obserues filiū quid agat. Hiero. in li. Re gum. Obserua te queso mane & manebis clam & ab/ scōderis. Et obseruare est venerari & admirari boies tācū dignitatis vel virtutis cultu. Virg. lib. iij. geoz. P̄terea regē nō sic egypt⁹ & ingēs lidia: Nec popu li parthozū aut medus hydapes obseruāt. Licetoz Octa. D. Brutius/ auian⁹ Ab ineunte adolecētia me obseruauit semperq; dilexit.

**O**bseruātia: vt inquit Licē. est per quā boies aliqua di gnitate antecedentes cultu quodā & honore dignan/ tur. Livi. lib. j. Obssequio & obseruātia in regem cuz oibus benignitate erga alios cum rege ipso certasse. Aliqñ obseruātia dicit custoditio: licet Galla neget. Leo papa: Scitis ad eternū vobis gaudiū p̄futurū diuinorū obseruātia mandatorū.

**O**bseruatio/ idem qd obseruātia. Nam qñq; dicit an notatio & custoditio p̄ceptorū/ qñq; honor & reueren tia. Gal. mari. Paul. Barcello adiectio ipse ipedē mento fuit quo minus religionibus suis tenoz suaz



**Obstrudo** is. di. su. n. pe. pro. ex ob z trudo interposi-  
ta. i. significat occludo seu occulto. Plau. in cur. Ob-  
secro partes ne meos mihi prodibeam qd est sub ge-  
ma: an obstruos habeo tuu patre z matrē? Inueni-  
tur z obrudo: qd est cōtra trudo: quasi p vim do: aut  
p fortitudine pono. Pla. in cur. Aliqd pius obru-  
dam? per nā sumē gladiū: hęc sunt vētri stabilitēra. i.  
p fortitudine ponamus. Terē. in ecy. Nunq̄ ausus  
sum recusare eā quā mihi obrudit pater. i. vi dedit.  
**Obstupescō** significat stupore peccator. Aug. Resurre-  
xit vnus mortuus obstupere omnes. Aliq̄ insenti-  
bilis fio. Hiero. in Bn. Z exigit neruū femoris z ob-  
stupuit. Et illud pphetiā. Patres comederūt vūā  
acerbā z dentes filiorū obstupescunt.  
**Obstupescio** significat aio cōsterno. Teren. in phoz.  
Postq̄ ad iudices ventū est non poruit cogitata lo-  
quuta eā tum timidū obstupescit pauoz.  
**Obstusco** totus surdus fio. Lactā. lib. viij. Non est  
anime vitū si visus euauit/ si lingua corripit/ si audi-  
tus obstruit. i. surdus factus est.  
**Obsum** es. offui. mutat est d in f significat noceo: q̄ si  
contra te sum. Cuius contrariū est prosum: qd est iu-  
uo: quasi pro te sum.  
**Obtēpero** as. moxē gero. Li. Sic mihi semp obtēpera-  
uit tanq̄ fili? p̄ri. Itē significat cōsulo/ pūdeo. Ter.  
Et q̄ re min? aut fame forer aut rei obtēperās.  
**Obtēdo** contra tendo sine pro exultatiōe allego. Die-  
ro. ad Dama. Nec possum obtēdere paupertatē cū  
audiā in euāgelio q̄ nū viduā duo que sola sibi sup-  
erat gra mittētē laudauerit dñs. Hinc obtendicūlū  
quo aliquid regitur.  
**Obtero** is. pe. cor. contero/ suffoco. Liui. Ab elephan-  
tis obrerit sunt. Aliq̄ significat circum seu ab omni  
parte tero/ tundo. Col. lib. viij. Nonnulli pellē serpen-  
tis obrerit cum vino miscēt.  
**Obtestor** p̄cor: hoc verbo vtuntur in maximis angori-  
bus: ferme semp cū aduratiōe. Terē. in an. Per hāc  
deprā oio z ingenū tuū: p tuā fidē perq̄ er? solitudi-  
nem te obtestor. Hiero. ad Dama. Idcirco obtestor  
beatitudinē tuā p crucē dñs: z per necessariū fidē n̄q̄  
dec? z per dñicam passiōē. Aliq̄ etiā sine adurati-  
ōe. Sal. Te atq̄ senatū obtestamur vt miseris ciuib?  
legis p̄sidiū qd iniquitas p̄toris eripuit restituas.  
Lice. pro Flac. Cum ego te haccē celi nocētēz conte-  
stans flens flentē obtestabar: tum tuq̄ fidē optime et  
spectatissime salutē vrbis z ciuiū cōmendabā. Cesar.  
vii. com. Daresa milig pallis manibus obtestabā-  
tur romanos: vt sibi parcerent.  
**Obtrepō** is. cr. tūreō. Plī. li. ij. Filis etiā arane? qua/  
cūq̄ inceserit alarū maxime lanugines obrerit.  
**Obtingit/ obuenit.** Terē. in an. Nescis quid mihi ob/  
tingit.  
**Obtruncō** es. pe. cor. significat vincō: quasi p̄ra teneō.  
Hiero. lib. ij. Reg. Obtruncat autē sermo regis p̄ba  
loab. Et obtruncē fortit tenere. Plau. in asi. Si istā  
fortitudinē animi obtruncē/ salui sum? Iner dū signi-  
ficat simpliciter tenere. Col. li. ij. Tertū locum obtri-  
net pedum stercus.  
**Obturo** as. pe. pro. cū tb aspirato significat occludo.  
Hiero. Obturo patulas impune legētibz aures.  
**Obturo** p̄co ab obturopeo/ valde torpidus fio. Liui?  
Quis crederet seuam paulo ante contionem obturo/  
puisse subito meru?  
**Obtreco** as. ex ob z tracto a in e mutata. Tracto p̄o  
frequentatiū est verbi trabo. Est autē obtreccare cō-  
tra alienā sēctā tractare seu maledicere: z ob id ob/  
sistere: vt veteres dixerunt: obtrigulare: sicut est cū  
slicuius dicta aut facta deprauant. Lice. dolobelle.  
Non tam id laboz: vt si q̄ mihi obtreccet a te refutē-  
tur q̄ intelligi cupio me a te amari. Hiero. in p̄a. p̄

ta. Periculosum opus certe obtreccatorū meozū la-  
tratribz patens. Obtreccatio diffinit a Lice. lib. iij.  
tul. q̄ sic ca quā intelligi gelotipiā volo egritudo: qd  
eo q̄ alter quoq̄ potat eō qd ipse cōcupierit.  
**Obtrudo** is. si sum. vide in dictione Obstrudo.  
**Obtrigo** as. pe. pro. ex ob z trigo/ significat iureiuran-  
do/ astringo. Trigare enim stringere est.  
**Obtrunco** as. capite cedo z occido quōcūq̄ id fiat. Li-  
ui. li. j. Ita regem obtruncant.  
**Obtrundo** is. di. sum. sine n. sicut fit in alijs a tundo cō-  
positis: Quis Tūdo tunsum n retineat. Est autē p̄rie  
obtrūdere totū seu circū p̄cutere/ rumpe z grossus he-  
betēq̄ facere. Plau. in am. Nā sum obtusus pugnis  
pellime. i. p̄cussus vel p̄fract?. Col. lib. v. Obtrusa he-  
betēz z mollis saltē putatorē morā: coq̄ min? opis  
efficit z pl? laboris afferit vinitoz. Trāssert q̄z ad in-  
genū z ad oculos. i. dicim? Obtrusus in genū z ob-  
trusa acies. i. hebes z sine acumine. Ambro. in diuā  
Agnete. Et q̄to q̄s curiosior oculis esse voluisset: tā-  
tū sūt visus acie obtundebat. Lactā. li. iij. Si q̄ p̄bia  
vitę mḡra est: cur tibi ipse cecus hebes z obtusus vi-  
debaris? Lice. li. iij. Multa estē z corpore existunt q̄  
acutiū mentē: multa q̄ obtundāt. Aliq̄ significat septi-  
us repetēdo eadē dicere: vel verbis aliquem ledere  
z quodā mō ferire. Tractū a sebus q̄ repetitū tunde-  
do aliqd malleo. Terē. in an. Obtrūdo tameris intel-  
ligo. Et illud: Ne me de hac re obrūdas. Lice. Quid  
nunc ego de p̄p̄is meis meritis p̄dicem. Si memi-  
nistis obrundā. i. fastidio vos afficiam.  
**Obtrusus** pe. pro. quasi obruitus. i. aspectus ab obrue-  
oz. Virg. Obtrusus heret deus in vno.  
**Obuallo** circūuallo. Lice. pro lege agraria. De lon-  
go intervallo p̄pe memorię tēporēz nostrorū p̄imū  
nouū hominē cōsule fecistis: z eū locū quē nobilitas  
p̄sidijs firmatū atq̄ omni ratione obuallatum tene-  
bat me rescidistis.  
**Obuagio** is. pro contra seu circū vagio. Plau. in pseu.  
Si min? cura sine cum bere veniant domū nutrices  
pueros infantes mīculos domi: vt procurēt neq̄z  
spectatū afferāt ne z ipse striat z pueri pereant famez  
neue elurietes hic quasi bedi obuagiant.  
**Obuaro** as. pe. pro. deprauo/ peruerto. Tractū a va-  
ris qui introsum pedes intortēs habent.  
**Obuaticatores** dicebant illi q̄ cuius occurrēbāt quō-  
minus is rectū iter cōsiceret.  
**Obuenio/ obuā** vel contra siue coram venio. Plau. in  
asi. Sed si occasione opprimere hāc que obuente/ stu-  
det. Et obuēnire est contingere. Ambro. li. j. offi. Et  
poetarū loquūtur fabule q̄ mūdū ferūt i partes tres  
esse diuisum: vt alij celi/ alij mare/ alij inferna coerēt:  
di imperio forte obuenerint.  
**Obuerto/ contra verto.** Colu. lib. viij. Plurimū refert  
vt pascētū capita sint obuēria soli qui plerūq̄ nocet  
atilibz. Liui. Tū totā acie in samnites obuērit.  
**Obuerio** as. frequentatiū est ab obuerto. Obuerfor  
aris. deponēs significat circūuersor. Lice. pro Ser.  
Sed mihi ante oculos obuēfatur reipu. dignitas q̄  
me ad se rapit.  
**Obuio** as. ex ob z vie: quasi ad viā eō. Tūde z deuio  
quasi contra vīo. Sal. in Jug. Tum p̄imū superbie  
nobilitatis obuātum.  
**Obui?** a. um. qd alicui occurrit. Itē in eodem. Deinde  
oēs puberes numidas atq̄ negociatores p̄miscuit vt  
q̄q̄z armat? fuerat obu? iterfuit. Dicim? autē Obui?  
tibi fio: obu? sū tibi: obuū me tibi sero: z obuio tibi.  
Obuā aduerbiū loci: quasi ad viā. Teren. in phoz. At  
ego obuā conaboz tibi daue.  
**Obūbio/ vmbra** vndiq̄ obscuro. Virg. Obūbzantē  
ethera telis. Per trāslatiōē ponit obūbiare. p tues-  
ri. Idem lib. ij. Et magnū regis nomen obūbiat.